

Fødevarestyrelsen

Att.: Sophie Faltum, sofal@fvst.dk

Cc: 29@fvst.dk

14. marts 2016 KJ

Høring vedr. oprindelsesmærkning af den primære ingrediens

Tak for jeres mail af 7. marts med udkast til ny gennemførelsesretsakt om oprindelsesmærkning af den primære ingrediens.

DSK ser med stor bekymring på den evigt voksende mængde af informationer, der skal indgå i mærkningen af fødevarer. Forordning 1169/2011 medførte allerede mange nye krav, hvor især reglerne om særlig mærkning af allergener samt den kommende obligatoriske næringsdeklaration har kostet, og fortsat vil koste, meget store administrative byrder og konkrete pengeudgifter.

Hvis der gennemføres regler som beskrevet i udkastet om oprindelsesmærkning af den primære ingrediens, vil dette betyde endnu flere byrder og mere resurseforbrug. Reglerne er så uklare, at alene det at få afklaret, hvorvidt en bestemt fødevarer falder under reglerne og dermed skal mærkes, og videre hvordan oprindelsen af den primære ingrediens skal angives i de fleste tilfælde vil være meget vanskelig. Omvendt vil besværlighederne, hvis mærkningen udløser krav om oprindelsesmærkning af den primære ingrediens, i mange tilfælde bevirke, at producenten undlader den mindste hentydning til en angivelse af varens oprindelse, og derved vil forbrugerne få mindre information, end de gør i dag.

Endvidere må vi konstatere, at selvom man kunne forvente, at de oplysninger, der kunne have betydning for forbrugernes ve og vel, havde en vis interesse, så må man konstatere, at mange forbrugere slet ikke kigger på mærkningen, ikke engang ingredienslisten og næringsdeklarationen. Der bliver heller ikke gjort meget for at oplære befolkningen i at kunne læse og forstå de mange oplysninger. Derfor tvivler DSK meget på, at glæden hos de få forbrugere, der vil værdsætte oprindelsesmærkning af den primære ingrediens, vil opveje den merudgift/merpris, som det vil medføre. Måske vil forbrugeren slet ikke købe en sådan vare, hvis den er lidt dyrere end andre varer.

Hvis reglerne skulle blive vedtaget, som de foreligger nu, vil det udløse en række spørgsmål og problemer, som dernæst skal løses:

Oprindelsesmærkning af den primære ingrediens vil i sig selv være et problem, hvis denne ingrediens indgår i en sammensat fødevarer og indkøbes efter de sædvanlige principper om at købe, der hvor man får den rette kvalitet til den bedste pris. Dette princip indebærer, at

De Samvirkende Købmænd

Islands Brygge 26, DK-2300 København S | T +45 39 62 16 16 | dsk@dsk.dk | www.dsk.dk
CVR nr. 15232013 | Danske Bank 4180-4110212313

DSK

ingredienser indkøbes fra forskellige lande eller områder, f.eks. alt efter årstid. Det kunne godt være, at det i perioder er fra et EU land og i andre perioder et tredjeland. I disse tilfælde vil man, så vidt vi kan forstå, mærke med "med xx af anden oprindelse", f.eks. "Purløgss dressing med purløg af anden oprindelse". Det kan vel ikke have den store værdi for forbrugeren.

Det fremgår af 1169/2011 artikel 2, stk. 2. g), at angivelse af fødevarevirksomhedens (producent/den ansvarlige for produktet) navn og adresse ikke udgør en angivelse af oprindelse. Vi forstår det således, at angivelsen "Karens Kagefabrik, Islandsgade 17, Lyngby, Danmark" eller "Produceret af Karens Kagefabrik, Islandsgade 17, Lyngby, Danmark" ikke er en oprindelse i denne sammenhæng. Mange private label varer er dog mærket med angivelser i stil med "Produceret af Karens Kagefabrik, Islandsgade 17, Lyngby, Danmark for Superduperkæden" eller f.eks. "Produceret i Tyskland for Superduperkæden". Hvis dette, således som vi frygter, bliver opfattet som en angivelse af oprindelse og dermed udløser krav om oprindelsesmærkning af den primære ingrediens, vil mange kæder uden tvivl vælge at undlade denne oplysning og blot sætte eget navn på uden angivelse af hverken produktionsland eller producent. På denne måde vil forbrugeren få mindre information end i dag. Hvis man alligevel vælger at bibeholde ovennævnte angivelse, vil man bruge "af anden oprindelse" for at undgå at skulle trykke nye pakninger, hvis man køber ingrediensen fra et andet sted end før.

Ifølge artikel 6 skal angivelsen af oprindelse af den primære ingrediens placeres umiddelbart efter oprindelsesangivelsen for fødevareren. I ovenstående eksempel med purløgss dressing ville man således få angivelsen: "Produceret i Tyskland med purløg af anden oprindelse for Superduperkæden". Er det korrekt forstået?

Hvis man omhyggeligt har undgået enhver henvisning til oprindelse, men en animalsk vare er mærket med sundhedsmærke/identitetsmærke, hvori indgår en forkortelse for det land, hvori varen er produceret/pakket, skal dette forhåbentlig ikke forstås som en oprindelsesangivelse, som udløser krav om oprindelsesmærkning af den primære ingrediens. Bør det ikke fremgå af teksten for at undgå problemer?

I artikel 1 stk. 3 angives, at hvis angivelse af et land henviser til traditionelle opskrifter eller fremstillingspraksis, så opfattes det ikke som angivelse af oprindelse. Dette vil utvivlsomt give anledning til megen tvivl og utallige tvister. Man vil kunne sige at "dansk flæsketeg" henviser til denne særlige danske tilberedningsmåde (da den næppe bruges i andre lande), mens mange forbrugere vil opfatte det som en flæsketeg af dansk svin.

Begrebet "den primære ingrediens" er heller ikke særlig klart. Det vil i nogle tilfælde være indlysende, men i de fleste tilfælde kan der være tvivl. Hvordan skal teksten "...mere end 50 % eller som forbrugeren sædvanligvis forbinder med varebetegnelsen..." forstås? Hvis den ingrediens, der indgår med mere end 50 %, ikke er den karakteriserende, hvilken skal man så bruge som primær ingrediens? Eller kan der i værste fald blive tale om begge, så man skal angive oprindelse af både purløg og olie (> 50 %) i en purløgss dressing? Og hvordan med produkter hvor flere ingredienser indgår med samme procentdel, er det så meningen, man skal angive oprindelse af dem alle? F.eks. en græsk salat med oliven og salatterne i lige dele og > 50% tomat. "Græsk salat med oliven fra Spanien, salatterne fra Danmark og tomater fra Italien" eller "Græsk salat med

DSK

oliven, salattern og tomater af anden oprindelse". Eller, skal der slet ikke mærkes med oprindelse af den/de primære ingrediens(er), fordi man kan opfatte angivelsen "Græsk salat" som et udtryk for opskriften på salaten og dermed ikke udløsende krav om oprindelsesmærkning af den primære ingrediens?

Endnu et problem er der med ordet herkomst. Det er bestemt ikke et ord, der er almindeligt i moderne sprogbrug, og en uformel rundspørge har vist en stor usikkerhed om, hvad begrebet dækker. Dette må naturligvis også forklares, hvis man skal kunne bruge disse regler. I 1169/2011 artikel 2, stk. 2. g) forklares herkomst med "...sted som det oplyses, at en fødevarer kommer fra, og som ikke er oprindelseslandet...". Men hvad betyder så det? Handler dette om en angivelse, som ikke er et land, men f.eks. er en region/område/landsdel eller lignende? Og vil det så sige, at de samme regler gælder, som hvis der havde været angivet et land?

Hvis man angiver "Fynsk rygeost", skal man så i givet fald angive, hvis noget af mælken (måske) kommer fra et andet område end Fyn? Så vil man kunne se angivelsen "Fynsk rygeost med dansk mælk" eller "Fynsk rygeost med mælk af anden oprindelse"? Eller er angivelsen "fynsk" her en reference til den traditionelle fynske måde at fremstille rygeost på? For så er der ikke krav om oprindelsesmærkning af mælken?

Eller kan herkomst betyde angivelsen af et land, som ikke opfylder definitionen angivet i forordning 2913/92? Kan man f.eks. sige, at en rullepølse er af polsk herkomst, hvis den er fremstillet i Polen, men slicet og pakket i Tyskland, som jo så er oprindelseslandet i henhold til artikel 24 i forordning 2913/92?

Hvis selve varebetegnelsen indeholder navn på et land, og varebetegnelsen typisk findes på flere sider af pakningen, skal oprindelsesmærkning af den primære ingrediens så angives de samme antal gange? Tilsvarende, hvis der er brugt flag, skal det så forstås sådan, at der ved siden af flaget skal skrives f.eks. "med purløg af anden oprindelse" ved alle flagene?

Der er således mange uløste spørgsmål og rig lejlighed til forskellige fortolkninger, tvivl og uenighed, og helt sikkert er det, at både virksomheder og myndigheder kommer til at bruge megen tid på det, hvis man vælger at gennemføre disse regler. DSK opfordrer derfor Fødevarerstyrelsen til at arbejde for, at der *ikke* fastsættes flere regler om oprindelsesmærkning, end dem vi allerede har.

Hvis disse regler ikke kan undgås, opfordrer vi til, at reglerne udformes, således at de i færrest muligt tilfælde vil udløse krav om oprindelsesmærkning af den primære ingrediens. Det kunne bl.a. opnås ved, at det kun er angivelser, der indgår direkte i varebetegnelsen, der kan udløse kravet. Man kunne også have en undtagelse for oprindelsesmærkning af den primære ingrediens, hvis det ikke vil have en afgørende betydning for forbrugerens valg (svarende til quid reglerne).

Hvis disse regler gennemføres, er det også *meget vigtigt*, at der i de nationale regler om fødevarer pakket til direkte salg (butikspakkede) indføres en undtagelse, da det vil være en administrativ svær byrde for butikspersonalet at skulle holde styr på oprindelse af ingredienserne.

DSK

Vi håber, I kan bruge vore bemærkninger til at overbevise de andre EU lande om, at disse regler er unødvendige og blot vil bevirke administrative byrder og ekstra udgifter for både virksomheder og myndigheder.

I er selvfølgelig meget velkomne til at kontakte os, hvis vore høringsvar giver anledning til det.

Med venlig hilsen

Kirsten Jacobsen

De Samvirkende Købmænd

Islands Brygge 26, DK-2300 København S | T +45 39 62 16 16 | dsk@dsk.dk | www.dsk.dk
CVR nr. 15232013 | Danske Bank 4180-4110212313